

Vleermuisinventarisatie

Kerspelstraat-Hekstraat Beilen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Vleermuisinventarisatie Kerspelstraat-Hekstraat Beilen

In het kader van Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU

Contactpersoon: dhr. W. Bekke
Twentepoort-Oost 16a
7609 RG Almelo

Projectnummer en versie: 2304, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 9-12-2019
Ligging projectgebied: Kerspelstraat-Hekstraat (e.o.) te Beilen		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel	3
2 Het onderzoeksgebied	4
2.1 Situering	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen	5
4 Het onderzoek	6
4.1 Methode.....	6
4.2 Resultaten	8
4.3 Wettelijke consequenties.....	8
5 Samenvatting en conclusies	8

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen voor herontwikkeling van een perceel aan de Karspelstraat-Hekstraat te Beilen. Onderdeel van de voorgenomen activiteiten is de sloop van bebouwing op de adressen Karspelstraat 3-5 en Hekstraat 25-29. Uit een visuele beoordeling van het gebouwen door een medewerker van Natuurbank Overijssel (d.d. 14 februari 2019) kwam naar voren, dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en de nestplaats van de huismus in de te slopen bebouwing niet uitgesloten kan worden. Om zekerheid te verkrijgen over de functie van de gebouwen voor voorgenoemde soorten is specifiek onderzoek nodig naar het voorkomen van de verblijfplaats van vleermuizen en de nestplaats van huismussen. Vleermuizen en huismussen zijn strikt beschermd en mogen ze alleen verstoord, verwond en gedood worden en hun verblijf- en nestplaats mag alleen beschadigd en vernield worden, indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van een jaarrond onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen gepresenteerd. De rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties.

1.2 Doel

Om de functie van het te verbouwen gebouw voor vleermuizen vast te kunnen stellen is specifiek onderzoek uitgevoerd in de periode juni – oktober 2019. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017¹.

Onderzoeksvraag

Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te geven op onderstaande onderzoeksvragen:

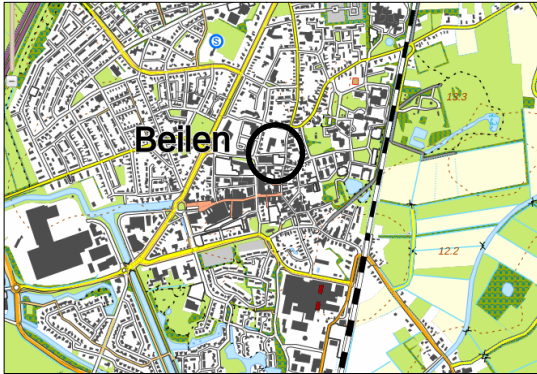
1. *Welke functie(s) hebben de gebouwen in het plangebied voor vleermuizen? Welke soorten en hoeveel dieren bezetten een verblijfplaats in het gebouw?*
2. *Welke functie(s) hebben de gebouwen in het plangebied voor de huismus? Hoeveel huismussen nestelen er en wat is de verspreiding van de nestplaatsen?*

¹ Dit protocol is het meest actuele protocol.

2 Het onderzoeksgebied

2.1 Situering

Het plangebied ligt aan de Karspelstraat en Hekstraat in Beilen. Het ligt in het dorp Beilen en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijk gebied. Op onderstaande topografische kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de zwarte cirkel aangeduid (bron kaart: PDOK.nl)

2.2 Beschrijving van het plangebied

In het plangebied staan verschillende gebouwen. Aan de westzijde staat een bakstenen gebouw met een enkele bouwlaag. Het gebouw heeft een plat dak en is gedekt met bitumen dakleer. Aan de oostzijde staan drie woningen. Deze woningen zijn gebouwd van bakstenen en hebben een zadeldak dat gedekt is met dakpannen. De daken zijn voorzien van dakbeschot. De bebouwing aan de Karspelstraat en de noordelijke woning aan de Hekstraat zijn voorzien van een (holle) spouw. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals de begrenzing. Voor een verbeelding van het plangebied wordt naar de fotobijlage verwezen.

Detailopname van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid.

Detailopnames van het onderzochte gebouw aan Karspelstraat

Detailopnames van het onderzochte gebouw aan de Hekstraat.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om alle bebouwing te slopen.

4 Het onderzoek

4.1 Methode

Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermende dieren tijdens het binnenvliegen, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing in het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam-, paar- en massawinterverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij het te verbouwen gebouw. De bezoeken tijdens de kraamperiode zijn door 2-3 onderzoekers uitgevoerd, dit vanwege de onoverzichtelijkheid van het onderzoeksgebied. De onderzoekers hebben het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. De onderzoekers konden onderling communiceren via een portofoon.

Huismus

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument Huismus (Bij12, versie 10 juli 2017). Er zijn twee gerichte bezoeken aan het plangebied gebracht in de periode 1 april – 15 mei. Deze bezoeken zijn afgelegd in de tweede helft van de ochtend. Daarbij is gelet op territoriumindicerend gedrag, zoals tjlpende mannetjes, voervluchten en hoorbaar bedelende jongen. Het onderzoek is visueel en auditief uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker. Tijdens de bezoeken in het plangebied t.b.v. vleermuis en gierzwaluw, is tevens gelet op de aanwezigheid van huismussen.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P. Leemreide (hoofdonderzoeker), met assistentie van B. van Jaarsveld en G. Tamminga. Leemreide is sinds 2009 actief betrokken bij vleermuisonderzoek in Nederland en reeds 32 jaar actief betrokken bij vogelonderzoek. Jaarlijks onderzoekt hij 20-25 van dergelijke locaties op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. Naast beroepsmatig onderzoek is hij ook vrijwillig actief bij vleermuisonderzoek (monitoring). Zo telt hij jaarlijks twee maal een route in de Achterhoek op vleermuizen in het kader van het Meetnet Ecologische Monitoring. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door de Zoogdierverseniging, in samenwerking met het CBS. Van Jaarsveld en Tamminga assisteren Leemreide al enkele jaren bij dergelijke intensieve projecten in stedelijk gebied. Alle drie onderzoekers zijn ervaren met onderzoek naar gierzwaluwen en vleermuizen.

Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in september en oktober is uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis. Er zijn geen specifieke bezoeken tijdens het middernachtzwermen (eind augustus, begin september) uitgevoerd omdat de bebouwing in het plangebied ongeschikt is als massa-winterverblijfplaats (te weinig massa of bouwvolume en geen gebufferde delen van het gebouw zoals loggia's). De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
6-6-2019	22:00-0:00	21:55	3	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, 14°C, droog, wind 2-3 Bft
28-6-2019	3:00-5:00	5:22	3	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 17°C, droog, wind 1-2 Bft
12-7-2019	22:00-0:00	21:57	3	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 15°C, droog, windstil
23-9-2019	20:30-22:30	19:37	1	Paarverblijfplaats	Half bewolkt, 14°C, droog, windstil
14-10-2019	20:15-22:15	18:49	1	Paarverblijfplaats	Bewolkt, 13°C, droog, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied. De tijden voor zonsopkomst en -ondergang gelden voor De Bilt (bron: KNMI.nl).

Huismus

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het plangebied voor huismussen zijn twee specifieke bezoeken aan het plangebied gebracht. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
14 april 2019	10:00-10:35	n.v.t.	1	Nestplaatsen	Half bewolkt, 10°C, droog, wind 2-3 Bft
5-5-2019	9:45-10:30	n.v.t.	1	Nestplaatsen	Bewolkt, 11°C, droog, wind 1-2 Bft

Bezoekschema huismusonderzoek in het plangebied.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is behalve naar vleermuizen, ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in het gebouw, zoals de steenmarter en gierzwaluw.

4.2 Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing in het plangebied. De in het plangebied foeragerende vleermuizen bezetten een verblijfplaats buiten het plangebied.

Foerageergebied

Tijdens alle bezoeken werden met enige regelmaat foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Dit betrof meestal 1-2 gewone dwergvleermuizen. Op 28 juni werd ook kortstondig een foeragerende laatvlieger waargenomen. De vleermuizen foerageerden rond de bebouwing en beplanting in het plangebied, hoofdzakelijk achter de woningen aan de Hekstraat.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Huismus

Rust- en nestplaatsen

Er zijn in het plangebied geen rust- of nestplaatsen van de huismus vastgesteld.

Overige soorten

Er zijn tijdens het veldwerk geen aanwijzingen gevonden dat beschermde diersoorten een rust- of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied. In de kap van een woning op het adres Hekstraat 36 is een kolonie gierzwaluwen vastgesteld. Vermoedelijk bezetten zo'n 8-10 paartjes een nestplaats in het dakvlak.

4.3 Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Het slopen van de gebouwen in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

Huismus

Het slopen van de gebouwen in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

5 Samenvatting en conclusies

In de periode april-oktober 2019 is de functie van de bebouwing aan de Kerspelstraat-Hekstraat te Beilen onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en op de aanwezigheid van een nestplaats van de huismussen. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocollen en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken dat vleermuizen geen verblijfplaats en dat huismussen geen nestplaats bezetten in de te slopen bebouwing. Het slopen van de gebouwen leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.